

Opravdu návrh nové právní úpravy vstupu a pobytu cizinců předložený v květnu 2013 do meziresortního připomínkového řízení přináší zpřísnění pro každého?

Je zavedení národního víza zpřísněním? – Není to pravdou.

Pravdou je, že návrh nové právní úpravy vstupu a pobytu cizinců umožňuje na rozdíl od stávajícího zákona o pobytu cizinců žádat rovnou na zastupitelském úřadu bez nutnosti předchozího pobytu na dlouhodobé nebo národní vízum o vydání povolení k dlouhodobému pobytu. **Situace cizinců bude tudíž v tomto ohledu lepší, neboť jim dává možnost výběru mezi pobytem nad tři měsíce, který umožňuje další prodloužování a mezi pobytem nad tři měsíce, který umožňuje pouze pobyt do jednoho roku. Výběr ale záleží na cizinci.** Ministerstvo vnitra rozhodně nenutí cizince, který hodlá na území České republiky pobývat déle než rok, aby žádal o národní vízum, pokud má cizinec za to, že forma dlouhodobého pobytu je pro něho výhodnější. Institut národního víza by tedy měl naopak pomoci dočasné migraci do České republiky v jiných oblastech než je např. zaměstnání (meziuniverzitní stáže, pobyty v rámci mezinárodních dohod, dlouhodobé léčení apod.). **Každý cizinec, který bude na území České**

republiky chtít pobývat za účelem výkonu práce déle než tři měsíce, si bude moci požádat už na zastupitelském úřadu o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání (tzv. zaměstnaneckou kartu), která navíc bude jednodušší v tom, že před tím cizinec nebude potřebovat získat pracovní povolení, neboť zaměstnanecká karta má být tzv. duálním povolením (k pobytu i k práci). Cizinec tak nebude muset chodit na více úřadů¹.

Je předpokladem pobytu (včetně trvalého) majetnost cizince? – Není to pravdou.

Pravdou je, že prokazování ekonomické samostatnosti cizince je jednou ze základních podmínek pobytu, což zohledňují mimo jiné i příslušné směrnice Evropské unie,

¹ Cizinec pobývající v České republice na základě zaměstnanecké karty bude zařazen v systému veřejného zdravotního pojištění a bude moci usilovat i o sloučení rodiny.

když požadují, aby cizinec prokázal, že má stále a pravidelné příjmy, které jsou dostatečné k zajištění jeho výživy a výživy jeho rodinných příslušníků, aniž by využíval systému sociální podpory dotčeného členského státu².

Vodítkem při stanovení dostatečné výše je tedy předpoklad, že cizinec, který takovou výši příjmu prokáže, bude na území ekonomicky samostatný a nezačne po udělení pobytového oprávnění pobírat některou ze sociálních dávek odvislou od jeho nízkého příjmu. Jen pro srovnání podle stávajícího zákona o pobytu cizinců např. čtyřčlenná rodina se dvěma dětmi ve věku 15 a 7 let musí prokázat příjem ve výši 28867,- Kč, zatímco podle nové právní úpravy by to bylo 28600,- Kč.

² Výše požadovaných příjmů návrh nové právní úpravy vstupu a pobytu cizinců stanoví v závislosti na jedné z dávek státní sociální podpory, resp. vychází se z hranice příjmu pro získání přídatku na dítě.

Opravdu návrh nové právní úpravy vstupu a pobytu cizinců předložený v květnu 2013 do meziresortního připomínkového řízení přináší zpřísnění pro každého?

Bude v České republice moci podnikat pouze investor? – Není to pravdou.

Cizinci, kteří již v České republice podnikají, budou moci provozovat podnikatelskou činnost i nadále. Nově se pouze v souladu s vládou schváleným věcným záměrem zavádí podmínky pro získání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání **pro nově příchozí cizince** s tím, že podnikání jako účel prvního povolení k pobytu je připuštěno zejména za podmínek realizace **významné investice přínosné pro ekonomiku státu spočívající ve vytvoření pracovních míst a investování peněžních prostředků**. Jinak je možné bez investování získat povolení k pobytu za účelem podnikání po dvou letech nepřetržitého pobytu na území České republiky, ale za stanovených podmínek je možné toto povolení získat i ze zahraničí (např. pro cizince, který v České republice vystudoval vysokou školu). **Nadále platí, že samotné podnikání jako takové není povolením k pobytu omezeno.**

Opravdu může být povolení k pobytu zamítnuto, neprodlouženo či zrušeno z 60 různých důvodů? – Není to pravdou.

Pravdou je, že důvody k zamítnutí, neprodloužení nebo zrušení povolení k pobytu se v jednotlivých ustanoveních opakují, neboť nebylo cílem navrhovatele stanovit **jednotlivé důvody přemírou odkazů**. **Faktem je, že po věcné stránce je těchto důvodů nakonec asi polovina** a navíc tyto důvody, které jsou stanoveny jako obecné důvody vylučující vydání nebo prodloužení povolení k pobytu nebo jako obecné důvody zrušení povolení k pobytu, jsou v mnoha případech neaplikovatelné u řady druhů pobytových oprávnění s ohledem na požadavky směrnic Evropské unie. **U řady z nich je pak podmínkou posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí zejména do soukromého a rodinného života cizince.**

Mají být cizinci trestáni neprodloužením povolení k pobytu za delikty svého zaměstnavatele? – Není to pravdou.

Pravdou je, že návrh nové právní úpravy se snaží přimět zaměstnavatele cizinců k větší odpovědnosti, aby mohli zaměstnávat další cizince, což je mimo jiné opatření sledující zájem samotných cizinců. To koneckonců bylo deklarováno již vládou schváleným věcným záměrem a nová právní úprava zakotvila některé instituty, které mají tento cíl naplnit (např. nemožnost získat pobyt za účelem zaměstnání u zaměstnavatele, který nelegálně zaměstnával jiné cizince). **Uplatnění všech těchto důvodů týkajících se zaměstnavatele cizince jsou ale v případě neprodloužení povolení k pobytu aplikovatelné pouze za podmínky přiměřenosti dopadů rozhodnutí zejména do soukromého a rodinného života cizince.**

Opravdu návrh nové právní úpravy vstupu a pobytu cizinců předložený v květnu 2013 do meziresortního připomínkového řízení přináší zpřísnění pro každého?

Je opravdu pobyt cizinců včetně občanů Evropské unie závislý na stanovisku zpravodajských služeb? – Není to pravdou.

Pravdou je, že v rozhodovacím procesu o vstupu a pobytu cizince na území je zapojení těchto služeb de facto nutné, pokud chce Česká republika předejít tomu, aby na její území nevstoupili a nepobývali někteří cizinci, kteří jsou hrozbou pro bezpečnost České republiky a jejích občanů. Pokud se stanoviskem zpravodajských služeb počítá i prezidentem podepsaný zákon o státním občanství, je tím spíše třeba obdobný systém aplikovat již ve fázi, kdy by takový cizinec mohl na území České republiky vstoupit nebo tu pobývat. **Tím nijak není zpochybněn fakt, že naprostá většina cizinců jsou poctiví a slušní lidé, ale nástroj k zamezení vstupu a pobytu těch jedinců, kteří představují ohrožení nejzákladnějších demokratických hodnot, které Česká republika zastává, je třeba.** Je pravdou, že dotčená stanoviska mají být v řízení utajena, neboť v opačném případě by mohlo dojít nejen k ohrožení činnosti

zpravodajských služeb, ale i k ohrožení jejich pracovníků.

Opravdu občané Evropské unie včetně občanů Slovenska budou potřebovat povolení k pobytu, aby mohli v České republice pobývat? – Není to pravdou.

Pravdou je, že návrh nové právní úpravy pouze počítá se zavedením povinného potvrzení o přechodném pobytu občanů Evropské unie, které však **v žádném případě není povolením k pobytu.** Česká republika respektuje právo volného pohybu, pouze se hodlá připojit k zemím, které mají na základě oprávnění vycházejícího z čl. 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, upravenou tzv. povinnou registrací, neboť nynější dobrovolná registrace činí problémy, a to zejména v otázkách související s místní samosprávou (místní poplatky, rozpočtové určení daní apod.), neboť tito občané Evropské unie nejsou vedeni v registru obyvatel. **Není pravdou, že**

by že by nesplnění povinnosti registrace mohlo vést k detenci občana EU. Nesplnění této povinnosti může vést maximálně pouze k uložení pokuty v maximální výši 3000 Kč, což je v souladu s čl. 8 odst. 2 směrnice 2004/38/ES. Naproti tomu v případě pobytu občana EU do tří měsíců byla novou právní úpravou odstraněna jakákoli ohlašovací povinnost.

Je náležitostí žádosti o vydání potvrzení o přechodném pobytu občana Evropské unie doklad o zajištění ubytování přes zákaz práva Evropské unie? – Není to pravdou.

Pravdou je, že **doklad o zajištění ubytování je standardní náležitostí žádosti**, a to vzhledem k tomu, že dle čl. 8 odst. 2 směrnice 2004/38/ES **potvrzení o přechodném pobytu občana Evropské unie obsahuje adresu** registrované osoby a s ohledem na fakt, že toto **potvrzení je veřejnou listinou, nelze do ní (a případně do základních registrů) zapisovat údaj, který nebyl ověřen** na základě doložených dokladů, neboť by to

Opravdu návrh nové právní úpravy vstupu a pobytu cizinců předložený v květnu 2013 do meziresortního připomínkového řízení přináší zpřísnění pro každého?

znamenaloby závažné nebezpečí pro jednotlivé vlastníky a oprávněné uživatele nemovitostí, že na jejich dveře jednou zaklepe exekutor, neboť danou adresu uvedl někdo jako údaj o své adrese pobytu, ačkoli oni k tomu nedali jakýkoli souhlas. Pravdou je, že Česká republika vede v této věci spor před Soudním dvorem Evropské unie, nicméně v této věci ještě nebylo rozhodnuto.

Je změnou, že ubytovateli hrozí za nesplnění povinnosti ohlásit pobyt cizince (včetně občana Evropské unie) pokuta? – Není to pravdou.

Úprava pokuty za nesplnění této povinnosti ubytovatele je shodná s úpravou stávající, nedochází tedy k žádnému zpřísnění. Stejně tak definice ubytovatele je shodná s tou, kterou obsahuje i stávající zákon o pobytu cizinců. Ubytovatelem se rozumí každý, kdo poskytuje ubytování za úhradu nebo ubytovává více než 5 cizinců, s výjimkou případu, kdy lze ubytované cizince a ubytovatele považovat za osoby blízké.

Je vyžadována povinná osobní účast rodinného příslušníka občana Evropské unie při podání žádosti o vydání pobytové karty?

Je pravdou, že návrh nové právní úpravy toto předpokládá. Toto opatření má eliminovat podávání žádostí bez zákonem stanovených náležitostí, které jsou následně doplňovány žadatelem či jeho zástupcem na základě výzvy správního orgánu. **Současně jsou však stanovena pravidla pro možnost upuštění od osobního podání žádosti.**

Budou mít rodinní příslušníci českých občanů méně práv než rodinní příslušníci občanů jiných členských států Evropské unie? – Není to pravdou.

Cílem nové právní úpravy rozhodně není diskriminace Českých občanů, resp. jejich rodinných příslušníků oproti rodinným příslušníkům občanů ostatních členských států EU. Je pravdou, že **návrh počítá s oddělením těchto dvou kategorií, nicméně podmínky získání pobytových oprávnění jsou v zásadě obdobné a**

Ministerstvo vnitra se ani v rámci meziresortního připomínkového řízení nevyhýbá diskusi nad tímto tématem. Zákon o volném pohybu občanů unie a jejich rodinných příslušníků respektuje judikaturu Soudního dvora Evropské unie, když stanoví i podmínky, za kterých se rodinní příslušníci občanů České republiky dostávají pod režim tohoto zákona a nikoli zákona o pobytu cizinců.

Musí rodinný příslušník občana České republiky čekat na rozhodnutí o vydání povolení k pobytu v cizině? – Není to pravdou.

Je pravdou, že návrh nové právní úpravy stanoví jasná a velice široká pravidla, za kterých **může rodinný příslušník občana České republiky podat žádost na našem území** (de facto z jakéhokoli pobytu). Současně zákon **připouští i setrvání takového cizince na území až do rozhodnutí o žádosti.**

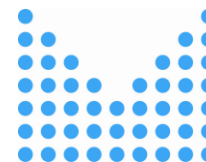
Opravdu návrh nové právní úpravy vstupu a pobytu cizinců předložený v květnu 2013 do meziresortního připomínkového řízení přináší zpřísnění pro každého?

Musí účastník řízení odpovídat na otázky při výslechu i za cenu nebezpečí trestního stíhání? – Není to pravdou.

Návrh nové právní úpravy počítá s tím, že uplatněním práva na odmítnutí výpovědi z důvodu nebezpečí trestního stíhání nejsou dotčena ustanovení vylučující vydání nebo prodloužení pobytového oprávnění. Je totiž třeba mít na paměti, že pokud by tomu tak nebylo, stal by se důvod vylučující vydání nebo prodloužení pobytového oprávnění z důvodu odmítnutí výpovědi pouze iluzorním. **Jistě nelze bránit tomu, aby účastník řízení využil svého práva na odmítnutí výpovědi, pokud by to jinak znamenalo hrozbu trestního stíhání. Nicméně nelze současně předpokládat, že se takové odmítnutí výpovědi neprojeví v negativním postoji správního orgánu k jeho pobytovému oprávnění, když se tím zásadním způsobem brání zjištění skutečného stavu věci, resp. zjištění případného účelového jednání.**

Je důvodem pro zrušení povolení k trvalému pobytu existence nedoplatků cizince vůči státu?

Je pravdou, že návrh zákona o pobytu cizinců předložený do meziresortního připomínkového řízení takovou možnost **připouští, nicméně pouze za podmínky přiměřenosti dopadů rozhodnutí zejména do soukromého a rodinného života cizince, a to vycházející ze základního pravidla, že plnění daňových a dalších poplatkových povinností je jednou ze základních povinností vůči státu a její neplnění je třeba jednoznačně vnímat jako závažné jednání, které je v rozporu s veřejným pořádkem a není v souladu s veřejným zájmem České republiky.**



MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Návrh nové právní úpravy nepřináší pouze výše zmíněné změny, ale i mnoho jiných oblastí, kterým není věnován prostor, jako například zjednodušení vstupu na území za účelem zaměstnání vysoce kvalifikovaných zaměstnanců, posílení integračních opatření ve prospěch cizinců či zjednodušení v předkládání dokladu o zajištění ubytování.

Ministerstvo vnitra tyto návrhy diskutuje napříč rezorty a s mnoha dalšími subjekty již několik let. Aktuální připomínkové řízení je možností tuto diskusi vést dál.